

Cekos In Ekspert

На основу члана 19. Статута Фонда за развој Републике Србије,

Управни одбор Фонда, је на 8. писаној седници одржаној 9. октобра 2023. године, донео

ПРОГРАМ ФОНДА ЗА РАЗВОЈ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

(Сл. гласник РС бр. 104/23)

Основни текст на снази од 02/12/2023 , у примени од 02/12/2023

Овим програмом дефинишу се услови и критеријуми по којима Фонд одобрава:

кредите/издаје гаранције, репрограме кредита, финансијско реструктурирање пласмана, унапред припремљене планове реорганизације и планове реорганизације привредних субјеката у поступку стечаја, споразумно измиривање обавеза као и могућност продаје потраживања/уступања потраживања уз накнаду.

I. ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ

Фонд за развој Републике Србије ће своју кредитну активност усмерити на остварење следећих циљева:

- подстицање пословања правних лица и предузетника у Републици Србији;
- подстицање запошљавања;
- подстицање производње;
- унапређење технолошких процеса производње;
- подстицање заштите животне средине;
- подстицање улагања у дигитализацију и примену нових технологија и
- подстицање одрживог и свеобухватног развоја.

II. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СРЕДСТАВА

Ради остварења циљева, постављених овим програмом, Фонд обезбеђује средства из:

- прилива који се планирају годишњим финансијским планом, а која потичу од наплате анuitета по одобреним кредитима и
- других извора финансирања.

Средства за спровођење овог програма обезбеђена су и из кредитне линије Европске инвестиционе банке (у даљем тексту: ЕИБ), на основу Финансијског уговора COVID-19 подршка Влади Србије за мала и средња предузећа и предузећа средње тржишне капитализације, закљученим између Европске инвестиционе банке и Републике Србије, који је потврђен Законом о потврђивању Финансијског уговора COVID-19 подршка Влади Србије за мала и средња предузећа и предузећа средње тржишне капитализације између Европске инвестиционе банке и Републике Србије ("Службени гласник РС - Међународни уговори", број 15/21), са свим припадајућим анексима (у даљем тексту: Финансијски уговор).

Фонд може обезбедити додатне изворе финансирања и од других међународних организација и институција, у циљу пласирања кредитних линија из главе V. овог програма.

III. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДОБРЕЊЕ КРЕДИТА/ГАРАНЦИЈА

Доношење одлуке о одобрењу и висини кредита/гаранција, врши се на основу следећих критеријума:

а) Оцене финансијског стања и кредитне способности клијента:

- профитабилности;
- финансијске стабилности;
- показатеља ликвидности;
- показатеља задужености;
- показатеља економичности;
- показатеља рентабилности;
- претходне пословне сарадње са Фондом;
- уредне кредитне историје у сарадњи са Фондом и пословним банкама;

б) Економске оцене пројекта:

- ликвидности пројекта;
- интерне стопе рентабилности;
- времена повраћаја улагања;
- пројектованог прихода, расхода, нето добит;

в) Оцене инструмената обезбеђења:

- валидности инструмената обезбеђења;
- вредности инструмената обезбеђења;
- квалитета инструмента обезбеђења;

г) Оцене нивоа ризика који се односи на спречавање прања новца и финансирања тероризма.

IV. УСЛОВИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ

Коришћење средстава Фонда

Право на коришћење средстава Фонда, имају привредни субјекти, разврстани као микро, мала, средња и велика правна лица, регистровани у релевантном регистру на подручју Републике Србије, који на основу финансијских извештаја за претходне две године нису исказали губитак и то: привредни субјекти који су у већинском приватном или државном власништву, осим јавних предузећа и привредни субјекти који имају учешће друштвеног капитала мање од 40%.

Услов из претходног става који се односи на финансијске извештаје, не примењује се на предузетнике, који немају обавезу достављања тих извештаја.

Утврђивање величине привредних субјеката се врши у складу са Законом о рачуноводству .

Привредним субјектима у смислу Закона о Фонду за развој Републике Србије сматрају се: привредна друштва, предузетници, задруге и друга правна лица регистрована у релевантним регистрима основана у циљу стицања добити а у складу са наведеним одредбама овог програма.

Појам повезаних лица у смислу овог програма обухвата лица повезана на начин дефинисан Законом о банкама .

Кредити и гаранције Фонда се могу користити за кредитирање, односно за обезбеђивање потраживања свих привредних грана, осим за:

- организовање игара на срећу, лутрија и сличних делатности,
- производњу и промет било ког производа или активности, које се према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима, сматрају забрањеним,
- промет нафте и нафтних деривата.

Фонд не може по захтеву једног подносиоца, одобравати и кредит и гаранцију, ако се и кредит и гаранција односе на исти правни посао.

Приоритет у коришћењу средстава имају:

- програми који обезбеђују отварање нових радних места;
- програми који подстичу производњу;
- инвестициони програми из области индустрије;
- програми улагања у прерађивачке капацитете из области пољопривреде; програми примарне пољопривредне производње и прераде за домаће и инострано тржиште;
- програми који обезбеђују већу енергетску ефикасност;
- програми којима се подстиче експлоатација обновљивих извора енергије;
- програми којима се подстиче заштита животне средине;
- програми који под осталим једнаким условима имају веће учешће сопствених средстава у структури финансирања у односу на средства Фонда;
- програми предузетника, који ће ангажовањем кредитних средстава Фонда остваривати виши раст годишњег прихода и обезбедити већи број новозапослених радника;
- програми који подстичу развој женског предузетништва;
- програми који подстичу даљи развој младих предузетника као и почетника у пословању;
- програми привредних субјеката који послују у недовољно и изразито недовољно развијеним јединицама локалне самоуправе и којима се подстиче равномерни регионални развој и
- инвестициони програми из сектора услуга.

Посебне напомене за привредне субјекте из недовољно развијених и изразито недовољно развијених јединица локалне самоуправе

Право на коришћење средстава имају и привредни субјекти из недовољно развијених и изразито недовољно развијених јединица локалне самоуправе (привредни субјекти који на наведеној територији имају седиште или на истој обављају пословање или имају регистрован огранак у периоду дужем од годину дана од дана подношења захтева), уколико имају позитиван финансијски резултат у години која претходи години подношења захтева за кредит/гаранцију, као и позитивне тенденције у бруто билансу за текућу годину.

Недовољно развијеним јединицама локалне самоуправе, у смислу овог програма, сматрају се недовољно развијене јединице локалне самоуправе и изразито недовољно развијене јединице локалне самоуправе, у складу са Законом о регионалном развоју .

Недовољно развијеним јединицама локалне самоуправе, у смислу овог програма, сматрају се јединице локалне самоуправе које су разврстане у трећу групу развијености, у складу са Законом о регионалном развоју и актом Владе којим се утврђује јединствена листа развијености региона и јединица локалне самоуправе.

Изразито недовољно развијеним јединицама локалне самоуправе, у смислу овог програма, сматрају се јединице локалне самоуправе које су разврстане у четврту групу развијености у складу са Законом о регионалном развоју и актом Владе којим се утврђује јединствена листа развијености региона и јединица локалне самоуправе.

Услови коришћења средстава из кредитне линије са Европском инвестиционом банком

Право на коришћење средстава по кредитној линији са Европском инвестиционом банком, имају привредни субјекти који имају мање од 250 запослених (на неодређено време, са пуним радним временом), као и привредни субјекти средње тржишне капитализације ("MidCap"), дефинисани као предузећа са минимално 250 запослених, а мање од 3.000 запослених (на неодређено време, са пуним радним временом), а који су у приватном или задружном власништву и који су регистровани у Агенцији за привредне регистре и другим одговарајућим регистрима. Подаци о броју запослених утврђују се на основу евиденције Централног регистра обавезног социјалног осигурања и других података.

Приликом примене услова у вези са величином привредних субјеката дефинисаних овом кредитном линијом, утврђивање величине привредног субјекта врши се према извршеном разврставању у складу са Законом о рачуноводству које је садржано у последњем годишњем финансијском извештају. Услов за задруге је да је задруга ускладила своја акта, органе и пословање са Законом о задругама и да се подвргла задружној ревизији у последње две године.

Право на коришћење средстава по овој кредитној линији, имају привредни субјекти који обављају и имају регистровану, као претежну делатност, једну од делатности са Листе делатности у оквиру ове кредитне линије (прилог 1).

Без обзира на прихватљивост финансирања у вези са регистрованом, претежном делатношћу, средства из ове кредитне линије, не могу користити привредни субјекти који, поред претежне делатности која је прихватљива, обављају и делатност која се односи на производњу и промет било ког производа или активности које се према прописима Републике Србије или потврђеним међународним конвенцијама и споразумима сматрају забрањеним.

Привредни субјекти имају право да користе средства по овој кредитној линији за следеће намене:

- куповину, изградњу, доградњу, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање простора за обављање делатности;
- куповину нове или половне (до шест година старости) опреме за обављање делатности, укључујући алате и доставна возила као и друга транспортна средства, осим лаког теретног возила врсте Н1;
- куповину рачунарске опреме;
- нематеријална улагања (набавка софтвера) и
- за трајна обртна средства.

Средства опредељена овом кредитном линијом не могу се користити за:

- куповину или изградњу објеката и опреме ради продаје или рентирања;
- куповину пословног простора намењеног за обављање административних послова (канцеларијски простор);
- куповину земљишта;
- куповину других привредних друштава;
- куповина гудвила, лиценце или права за експлоатацију минералних ресурса и права производње у пољопривредном сектору;

- порези као што су порез на додату вредност (ПДВ), царине и друге таксе или накнаде које се плаћају у вези са увозом или извозом.

Трошкови пореза на додату вредност и царине, који се односе на инвестициона улагања, исказани на профактури, предуговору, уговору и др. и укључени у набавну цену, не могу бити финансирани средствима из ове кредитне линије, већ из сопственог учешћа.

Средства се не могу користити за рефундирање трошкова у оквиру активности које су биле започете или завршене пре подношења захтева за кредитним средствима од стране привредног субјекта.

Привредним субјектима, кредитна средства могу бити одобрена, уколико су испуњени следећи услови:

- да имају позитивне финансијске извештаје за претходне две године;
- да испуњавају услове из важећих прописа, који се односе на обављање предметне делатности, укључујући прописе у области заштите животне средине, радног законодавства и безбедности на раду;
- да су за потребе реализације инвестиционог пројекта обезбеђене све потребне дозволе и лиценце и испуњени потребни услови у складу за важећим прописима и
- да је привредни субјект измирио све обавезе по основу јавних прихода.

Из ове кредитне линије, могу се користити средства у максималном износу кредита до 1.465.000.000,00 динара по једном привредном субјекту са свим његовим повезаним лицима.

Висина каматне стопе зависи од висине каматне стопу по којој се задужује Република Србија и висина исте ће се знати у моменту повлачења средстава од ЕИБ, каматна стопа не може бити мања од оне под којом се Република Србија задужује код ЕИБ.

Предмет инвестиције мора се налазити и остати у власништву привредног субјекта најмање пет година, односно три године у случају предузетника, микро, малих и средњих предузећа након завршетка пројекта.

Почетне инвестиције морају остати у истом подручју најмање пет година, односно у случају предузетника, микро, малих и средњих предузећа три године након завршетка пројекта.

Предмет инвестиције мора бити купљена по тржишним условима од стране лица која нису повезана са привредним субјектом који се финансира.

V. ВРСТЕ КРЕДИТНИХ ЛИНИЈА

ИЗ СРЕДСТАВА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ ОДОБРАВАЈУ СЕ СЛЕДЕЋИ КРЕДИТИ:

1. Инвестициони кредити, и то:

- за микро, мала, средња и велика правна лица, кредити са роком отплате до десет (10) година, у оквиру кога је грејс период до једне (1) године. Каматна стопа на годишњем нивоу је 1,5%, уколико је средство обезбеђења гаранција пословне банке, а у осталим случајевима 2,5% на годишњем нивоу, уз примену валутне клаузуле. Отплата инвестиционих кредита врши се у месечним или тромесечним ануитетима. У грејс периоду интеркаларна камата се обрачунава и приписује главном дугу;
- за предузетнике, кредити са роком отплате до осам (8) година, у оквиру којег је грејс период до једне (1) године. Каматна стопа на годишњем нивоу је 1,5%, уколико је средство обезбеђења гаранција пословне банке, а у осталим случајевима 2,5% на годишњем нивоу, уз примену валутне клаузуле. Отплата инвестиционих кредита врши се у месечним или тромесечним ануитетима. У грејс периоду интеркаларна камата се обрачунава и приписује главном дугу.

Фонд при обради захтева као предрачунску вредност улагања узима само нова улагања. Под новим улагањима, која се могу кредитирати сматрају се и она улагања која су реализована до шест месеци пре датума подношења захтева за кредит, корисник кредита је обавезан да достави адекватан доказ о висини и периоду таквих улагања.

2. Кредити за трајна обртна средства:

- за микро, мала, средња и велика правна лица и предузетнике, са роком отплате до четири (4) године, у оквиру кога је грејс период до шест (6) месеци. Каматна стопа је 1,8% на годишњем нивоу, уколико је средство обезбеђења гаранција пословне банке, а у осталим случајевима 2,8% на годишњем нивоу, уз примену валутне клаузуле. Отплата кредита за трајна обртна средства врши се у месечним ануитетима. У грејс периоду интеркаларна камата се обрачунава и приписује главном дугу.

3. Краткорочни кредити за подстицање конкурентности и ликвидности домаће привреде:

- за микро, мала, средња и велика правна лица и предузетнике са роком отплате од три до дванаест месеци од дана коришћења. Износ враћеног кредита не може бити мањи од номиналног износа додељеног кредита. Каматна стопа је 3,5% на годишњем нивоу и обрачунава се уз примену валутне клаузуле по средњем курсу НБС.

ИЗ СРЕДСТАВА ЕВРОПСКЕ ИНВЕСТИЦИОНЕ БАНКЕ ПЛАСИРАЈУ СЕ СЛЕДЕЋИ КРЕДИТИ:

1. Инвестициони кредити:

Минимални износ кредита	РСД 1.000.000,00
Максимални износ кредита по једном привредном субјекту са свим повезаним лицима	РСД 1.465.000.000,00
Рок отплате кредита	12 година укључујући и грејс период
Грејс период	48 месеци
Каматна стопа	каматна стопа по којој се задужује Р. Србија + X р.р. фиксна, на годишњем нивоу
Напомена везана за каматну стопу	Током реализације ЕИБ кредитне линије, а услед промена на тржишту, ЕИБ задржава право корекције каматне стопе по којој се задужује Република Србија. Фонд ће примењивати каматну стопу коју је ЕИБ одредила за средства пласирана Републици Србији. Иста ће бити објављена на сајту Фонда.
Начин отплате кредита	Три месеца, шест месеци или једна година
Превремена отплата	0,5% од преосталог кредита
Обезбеђење	

кредита	У складу са овим програмом
Посебне напомене	Висина одобреног кредита не може бити већа од 75% оправданих трошкова из предрачунске вредности инвестиционог улагања

2. Кредити за трајна обртна средства:

Минимални износ кредита	РСД 1.000.000,00
Максимални износ кредита по једном привредном субјекту са свим повезаним лицима	РСД 1.465.000.000,00
Рок отплате кредита	5 година, укључујући и грејс период од једне године
Грејс период	1 година
Каматна стопа	каматна стопа по којој се задужује Р. Србија + X p.p. фиксна, на годишњем нивоу
Напомена везана за каматну стопу	Током реализације ЕИБ кредитне линије, а услед промена на тржишту, ЕИБ задржава право корекције каматне стопе по којој се задужује Република Србија. Фонд ће примењивати каматну стопу коју је ЕИБ одредила за средства пласирана Републици Србији. Иста ће бити објављена на сајту Фонда.
Начин отплате кредита	У месечним ануитетима
Превремена отплата	0,5% од преосталог кредита
Обезбеђење кредита	У складу са овим програмом

VI. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ОДОБРЕЊЕ КРЕДИТА

Кредити се одобравају у динарима, уз примену валутне клаузуле.

Валутна клаузула подразумева утврђивање дуга у еврима на дан пуштања кредита у коришћење и прерачунавање дуга у динарску противвредност по средњем курсу НБС на дан доспећа, с тим да се увек примењује средњи курс НБС. Вредност средњег курса НБС, на основу кога се врши обрачун, не може бити нижа од средњег курса НБС који је важио на дан почетка коришћења средстава па номинална висина дуга не може бити нижа од номиналног износа пуштеног кредита.

Обавезе по кредиту, исказане су у плану отплате кредита у еврима, и измирују се у динарској противвредности по средњем курсу НБС важећем за ЕУР на дан доспећа.

Камата у грејс периоду:

- за кредите из средстава Фонда, камата се обрачунава и приписује главном дугу. Метод обрачуна камате је пропорционални;

- за кредите из средстава ЕИБ, камата се обрачунава и наплаћује месечно.

У случају измене уговорених услова коришћења кредита, извршених на захтев корисника кредита, Фонд ће обрачунавати и наплаћивати посебну накнаду, у висини од 1% на годишњем нивоу, од стања дуга по кредиту на дан доношења одлуке о одобрењу измене.

За кредите који се одобравају из средстава Фонда, лимити минималних и максималних износа кредита као и максимални износ кредита који се може одобрити једном привредном субјекту, са свим његовим повезаним лицима, одређују се посебним одлукама Управног одбора Фонда.

Управни одбор може донети и одлуку о накнадама, провизијама и другим трошковима у вези са пласирањем кредита. Фонд ће за све кредите наплаћивати провизију за обраду захтева, у висини од 0,3% од износа одобреног кредита, једнократно.

За инвестиционе кредите које по посебном програму Министарства привреде заједнички спроводе Фонд за развој и Министарство привреде, примењиваће се каматне стопе и услови дефинисани овим програмом а који се односе на инвестиционе кредите из средстава Фонда.

У случају превремене отплате кредита, корисник је дужан да поднесе писани захтев. Корисник кредита измирује остатак главног дуга са припадајућим каматама и другим трошковима, у висини обрачунатој према вредности средњег курса НБС на дан коначне отплате кредита. Вредност средњег курса НБС, на основу кога се врши обрачун, не може бити нижа од средњег курса НБС који је важио на дан почетка коришћења средстава.

VII. ИЗДАВАЊЕ ГАРАНЦИЈА

За издате гаранције привредним субјектима, Фонд ће наплаћивати провизију у висини од 2% годишње од износа гаранције. Уколико је гаранција издата као обезбеђење потраживања са валутном клаузулом, за обрачун провизије примениће се валутна клаузула. Износ гаранције ће се смањивати сразмерно износу отплаћених обавеза од стране налогодавца. Фонд може у случају репрограма кредита/продужења отплате кредита/реструктурирања кредита одобреног од стране пословне банке, у складу са одлуком Управног одбора продужити важност гаранције/односно издати адекватне нове гаранције.

VIII. ИНСТРУМЕНТИ ОБЕЗБЕЂЕЊА УРЕДНОГ ВРАЋАЊА КРЕДИТА И ИЗМИРЕЊА ОБАВЕЗА

Инструменти обезбеђења уредног враћања кредита/гаранција су:

- 1) гаранција пословне банке;
- 2) хипотека I реда на непокретностима;
- 3) залога на постојећој производној опреми и другим покретним стварима;
- 4) меница и менично овлашћење солидарног јемца, привредног субјекта.

Поред наведених средстава обезбеђења, обавезне су и менице корисника кредита са меничним овлашћењем, које се достављају увек, уз сваки од претходно наведених инструмената обезбеђења.

У односу на тржишну вредност хипотековане непокретности, зависно од врсте те непокретности, висина одобреног кредита/гаранције може износити:

- до 70% тржишне вредности стамбеног простора (станови и породичне куће);
- до 60% тржишне вредности пословних зграда и пословног простора (канцеларије, управне зграде, угоститељски и трговачки објекти, хладњаче, бензинске пумпе и сл.);

- до 50% тржишне вредности производних и индустријских објеката, (хала, магацина, млинова, силоса, гаража, помоћних објеката и сл.);

- до 30% тржишне вредности грађевинског земљишта или пољопривредног земљишта.

У односу на тржишну вредност опреме/покретних ствари, висина одобреног кредита/гаранције може износити:

- до 50% тржишне вредности нове опреме и других покретних ствари;

- до 30% тржишне вредности опреме и других покретних ствари старијих од две године.

Фонд ће прихватити хипотеку вишег реда, само уколико су претходно уписане хипотеке на истој непокретности у корист Фонда.

Изузетно, Фонд као обезбеђење кредита/гаранције може прихватити и хипотеку првог реда на објекту у изградњи, у складу са Законом о хипотеци .

Уколико је корисник кредита/налогодавац по гаранцији, привредни субјект из недовољно развијене јединице локалне самоуправе (уколико на наведеној територији има седиште или на истој обавља пословање и има регистрован огранак, у периоду дужем од годину дана од дана подношења захтева), тржишна вредност инструмената обезбеђења у односу на износ одобреног кредита и/или гаранције може да буде 1:1.

Фонд може захтевати и додатна средства обезбеђења, и то:

- личне менице оснивача привредног субјекта;

- хипотеку вишег реда;

- хипотеку/залогу на објекту/опреми који/а је предмет финансирања, осим код појединих програма које Фонд реализује у сарадњи са Министарством привреде, у ком случају залога на будућој ствари /опреми/возилима, која су предмет кредитирања, може бити основно обезбеђење;

- јемство физичког лица и друге инструменте обезбеђења.

Изузетно, код краткорочних кредита за подстицање конкурентности и ликвидности јемством физичког лица и хипотеком на пољопривредном и шумском земљишту може се обезбедити кредит или део кредита до максималног износа од 1.000.000,00 динара. Сви кредити изнад горе поменутих износа морају да се обезбеде другим инструментима, укључујући и хипотеку на објектима и грађевинском земљишту, чија тржишна вредност обезбеђује повраћај кредита увећаног за припадајућу камату.

У случају замене средстава обезбеђења, на захтев клијента, примењиваће се однос тржишне вредности колатерала у односу на износ дуга по кредиту/гаранцији, а у складу са пондерима предвиђеним овим програмом. У случају замене средстава обезбеђења примењиваће се уговорена каматна стопа.

У случају измене уговорних обавеза у делу који се односи на средстава обезбеђења, Фонд ће наплаћивати накнаду у висини од 1% на остатак дуга по кредиту, осим у случају када је ново обезбеђење гаранција банке, као првокласно средство обезбеђења.

IX. ПРОЦЕДУРЕ ЗА ОДОБРАВАЊЕ КРЕДИТА/ГАРАНЦИЈА

Захтеви за одобрење кредита/гаранција, се примају само уколико садрже сву потребну документацију, која је наведена на веб сајту Фонда, у делу "Садржај потребне документације за одобрење кредита/гаранција".

Након обраде захтева од надлежних организационих јединица и предлога од стране истих, Кредитни одбор Фонда, даје сагласност на предлог за одобрење/одбијање захтева за кредит/гаранцију, који се доставља Комисији Управног одбора Фонда, која коначан предлог доставља Управном одбору Фонда.

Коначну одлуку о одобрењу/одбијању захтева за кредит/гаранцију, доноси Управни одбор Фонда.

Захтеви за одобрење кредита из кредитне линије са ЕИБ након одобрења од стране Управног одбора Фонда, достављају се на даље одобрење ЕИБ.

Уколико након одлуке Управног одбора Фонда о одобрењу, ЕИБ не да коначну сагласност за одређени кредит из те линије, одлука УО се ставља ван снаге, доношењем одлуке о одбијању захтева коју доноси директор Фонда.

X. НАМЕНСКО КОРИШЋЕЊЕ СРЕДСТАВА

Фонд за развој у сарадњи са државним органима, као и агенцијама, основаним од стране државе, са којима има закључен уговор о сарадњи, врши документарну и теренску контролу о наменском коришћењу одобрених средстава, у складу са програмом.

Теренска контрола се може спроводити пре одобрења кредита, након одобрења а пре преноса средстава у коришћење, као и у току реализације инвестиције или након њеног завршетка.

Контрола се спроводи за све врсте одобрених кредита, провером објеката и опреме као и да ли су средства кредита искоришћена за планиране намене. Документарну контролу врше стручне службе Фонда за развој.

Средства инвестиционих кредита одобрена за извођење грађевинских радова, пуштају се у складу са уговореном динамиком, с тим да се авансно пуштају максимално до 40% од износа уговорених радова. Преостали део се пушта по достављању оверених привремених ситуација/коначне ситуације.

Средства кредита одобрена за набавку опреме пуштају се у течај на основу достављених профактура /уговора са испоручиоцем опреме са адекватним роковима важности. Средства се преносе на текући рачун корисника или добављача на основу захтева корисника, а у складу са уговореним начином плаћања.

Уколико се пре или након преноса средстава кредита, укаже потреба да се мења добављач опреме/извођач радова/да се набави друга врста опреме, која је у складу са делатношћу корисника кредита, корисник подноси захтев за промену добављача/извођача радова уз образложење. Сагласност о промени добављача /извођача радова доноси Кредитни одбор Фонда за развој. У свим другим случајевима, одлуку о промени коришћења одобрених средстава доноси Управни одбор Фонда.

Уколико је обезбеђење кредита гаранција пословне банке, средства кредита се по правилу, преносе на текући рачун корисника код банке гаранта. У осталим случајевима на рачун по избору корисника кредита.

Корисник кредита је у обавези да по пријему и утрошку средстава, а најкасније у току трајања грејс периода, достави одговарајућу документацију о наменском трошењу кредитних средстава.

Корисник средстава, дужан је да Фонду у сваком тренутку, од подношења захтева до истека уговора, омогући контролу и увид у документацију, потребну ради потпунијег сагледавања захтева и контроле наменског коришћења кредитних средстава.

Корисник кредита је дужан, да на захтев Фонда достави ревизорски извештај, који се односи на предмет кредитирања.

XI. УСЛОВИ И КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕПРОГРАМ КРЕДИТА, ФИНАНСИЈСКО РЕСТРУКТУРИРАЊЕ, РЕОРГАНИЗАЦИЈУ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА И СПОРАЗУМНО РЕГУЛИСАЊЕ ОБАВЕЗА

Репрограми кредита

Фонд може, на захтев корисника кредита, одобрити репрограм кредита у отплати, у складу са наведеним условима и критеријумима.

Критеријуми репрограмирања кредита су:

- 1) Стање рачуна Корисника кредита: Корисник кредита не може имати блокаду рачуна у моменту доношења одлуке о репрограму, нити на дан закључења Анекса уговора, којим се регулише репрограм, осим уколико је блокада настала од стране Фонда за развој Републике Србије,

2) Корисник кредита је дужан да документује наменско трошење средстава, на основу кредита који се репрограмира,

3) Репрограм се одобрава на основу захтева Корисника кредита, који садржи услове и разлоге репрограма, односно економску оправданост да ће репрограм побољшати економски положај привредног субјекта и олакшати враћање кредита.

Услови репрограма:

1) Репрограм се може одобрити тако што ће се одобрити продужење рока отплате до 24 месеца, рачунајући од дана доспећа последњег ануитета одређеног уговором о кредиту,

2) Репрограм обухвата стање дуга по кредиту на дан закључења анекса уговора,

3) Корисник кредита је дужан да средства обезбеђења, успостављена на основу уговора о кредиту, усагласи са условима репрограма. Фонд може захтевати и додатна средства обезбеђења.

Вредност средства обезбеђења, у случају пласмана по комисионим пословима, мора бити једнака висини дуга по репрограму у односу који је утврђен одговарајућим уредбама/програмима, по којима су ти пласмани одобрени.

У случају репрограма каматна стопа износиће 3,8% на годишњем нивоу. Уколико је каматна стопа по иницијалном уговору виша задржава се та каматна стопа.

Корисник кредита је дужан, да у случају одобрења репрограма, плати накнаду за обраду захтева, у висини од 0,3% од износа дуга по кредиту.

Финансијско реструктурирање пласмана

Фонд може, на захтев корисника кредита у складу са критеријумима дефинисаним овим програмом, одобрити реструктурирање пласмана. План финансијског реструктурирања мора бити сачињен у складу са Законом о споразумном финансијском реструктурирању привредних друштава .

Услови под којима је могуће одобрење финансијског реструктурирања:

Период мировања	До 24 месеца
Коначан рок отплате дуга	до 7 година у оквиру кога постоји могућност мировања до 24 месеца
Каматна стопа	4% фиксна, на годишњем нивоу Уколико је уговорена каматна стопа виша од 4% примењиваће се уговорена каматна стопа. Камата обрачуната у грејс периоду, наплаћује се месечно или квартално.
Валутна клаузула	Да
Начин отплате	У месечним или тромесечним ануитетима
Средства обезбеђења	Уговорена, уз могућност дефинисања и додатних средстава обезбеђења.

Планом финансијског реструктурирања није могуће предвидети:

Отпис дуга. Није могуће донети одлуку о прихватању отписа, било да се ради о отпису дела или отпису целокупног дуга осим у случајевима донетог закључка Владе о стратешком значају другачијег решавања овог питања.

Претварање потраживања у капитал. Није могуће донети одлуку о претварању потраживања у капитал друштва, осим у случајевима донетог закључка Владе о стратешком значају другачијег решавања овог питања.

План финансијског реструктурирања мора бити сачињен у складу са Законом о споразумном финансијском реструктурирању привредних друштава . Коначну одлуку о усвајању плана доноси Управни одбор Фонда.

Унапред припремљени план реорганизације и план реорганизације

Грејс период	До 24 месеца
Коначан рок отплате дуга	до 8 година у оквиру кога постоји могућност уговарања грејс периода до 24 месеца
Каматна стопа	4% фиксна на годишњем нивоу Уколико је уговорена каматна стопа виша од 4% примењиваће се уговорена каматна стопа. Камата обрачуната у грејс периоду, наплаћује се месечно или квартално
Валутна клаузула	Да, осим ако планом реорганизације није другачије предвиђено
Начин отплате	У месечним или тромесечним ануитетима
Средства обезбеђења	Уговорена, уз могућност дефинисања и додатних средстава обезбеђења

Фонд се може сагласити са унапред припремљеним планом реорганизације или планом реорганизације за привредне субјекте у поступку стечаја, под условима дефинисаним овим програмом и у складу са одлуком Управног одбора Фонда.

Услови у оквиру којих је могуће одобрење унапред припремљеног плана реорганизације односно плана реорганизације, у складу са Законом о стечају :

- 1) Садржај плана реорганизације, односно унапред припремљеног плана реорганизације (у даљем тексту: План) мора бити у складу са одредбама Закона о стечају .
- 2) Задржавање првобитно предвиђених средстава обезбеђења. Могуће је предвидети додатно средство обезбеђења, али не и смањити средство обезбеђења које је предвиђено уговорима о кредиту/гаранцији.
- 3) Намирење потраживања уновчењем имовине, на којој је уписана хипотека/заложно право у корист Фонда је могуће само уколико је предвиђено првенствено намирење потраживања Фонда из цене добијене продајом заложене имовине.

Унапред припремљеним планом реорганизације, Планом реорганизације и финансијским реструктурирањем није могуће предвидети:

Отпис дуга. Није могуће донети одлуку о прихватању отпуста, било да се ради о отпусту дела или отпусту целокупног дуга осим у случајевима постојања закључка Владе о стратешком значају другачијег решавања овог питања.

Претварање потраживања у капитал. Није могуће донети одлуку о претварању потраживања у капитал друштва осим у случајевима постојања закључка Владе о стратешком значају другачијег решавања овог питања.

Претходно наведени услови су услови у оквиру којих је могуће одобрење планова реорганизације односно унапред припремљених планова реорганизације. Сваки појединачно достављени план се анализира

посебно и одређују конкретни услови прихватљиви за Фонд. Коначну одлуку о прихватању плана доноси Управни одбор Фонда.

Споразум о измирењу доспелих обавеза

Управни одбор Фонда може у складу са конкретним околностима на основу захтева корисника кредита односно захтева јемца/приступеоца дуга/заложног дужника или трећег заинтересованог лица, а на предлог Кредитног одбора Фонда, одлучивати о регулисању међусобних односа између корисника кредита и/или јемца/приступеоца дуга/заложног дужника/трећег заинтересованог лица и Фонда, а поводом враћања кредита који је у целости доспео.

Услови закључења споразума о измирењу обавеза:

1. Споразум о измирењу доспелих обавеза са корисником кредита/јемцем/приступеоцем дуга /заложним дужником закључиће се на основу Одлуке Управног одбора Фонда у којој ће бити дефинисани услови закључења.
2. Приликом потписивања споразума примењиваће се каматна стопа од 4% на годишњем нивоу уколико је она већа од уговорене каматне стопе, у супротном остаје уговорена каматна стопа.
3. По споразуму сва успостављена средства обезбеђења остају на снази, уз могућност да Фонд у конкретном случају успостављена обезбеђења замени за друга адекватна средства обезбеђења и /или затражи додатна средства обезбеђења.
4. Приликом подношења захтева за споразумно измирење доспелих обавеза, подносилац захтева је у обавези да уплати 10% дуга.
5. Уколико је покренут поступак принудне наплате потраживања, услов за закључење споразума је и измиривање свих трошкова у вези са тим поступком.

XII. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Лимити минималних и максималних износа кредита/гаранција као и максимални износ кредита/гаранција једном привредном субјекту са свим његовим повезаним лицима, одређују се посебним критеријумима које утврђује Управни одбор Фонда.

Одредбе овог програма, које се односе на репрограме кредита, финансијско реструктурирање пласмана, унапред припремљене планове реорганизације и планове реорганизације привредних субјеката у поступку стечаја као и могућности споразумног измиривања доспелих обавеза примењиваће се за све кредите /гаранције одобрене из средстава Фонда за развој као и свих комисионих послова које је Фонд реализовао у своје име и за рачун министарстава, без посебне сагласности надлежних министарстава.

Уколико је стање дуга за које се тражи репрограм, финансијско реструктурирање, споразумно регулисање обавеза и сагласност на УППР или план реорганизације у износу до РСД 10.000.000,00, директор Фонда ће доносити одговарајућу одлуку уз претходну сагласност Кредитног одбора.

Средства која су наплаћена из комисионих послова, могу се уз претходну сагласност надлежног министарства користити за одобравање кредита под условима дефинисаним овим програмом.

Фонд може продати своја потраживања, уколико Управни одбор Фонда донесе одлуку, односно други акт, којим ће дефинисати услове продаје, као и висину дисконтне стопе.

Фонд може, у циљу ефикасније наплате потраживања, за појединачне пласмане, корисницима кредита отписати део потраживања, уколико Управни одбор Фонда донесе одлуку/посебне акте о отпису. Уколико су окончањем стечајног, извршног, парничног или другог судског поступка, исцрпљене све могућности наплате потраживања Фонда, уколико је правноснажном судском пресудом утврђен нов износ потраживања Фонда, који је мањи од износа наведеног у књиговодственој евиденцији Фонда, у случају застарелости потраживања, као и немогућности наплате потраживања због осиромашења дужника, директор Фонда ће,

на предлог Кредитног одбора, донети одлуку о целокупном или делимичном отпису застарелог потраживања.

Каматне стопе наведене у Програму се не примењују на кредите које Фонд одобрава по посебним програмима Владе. Одступање од наведених критеријума и услова дефинисаних овим програмом могуће је у оправданим случајевима у којима постоји посебан интерес Републике Србије који је утврђен закључком Владе.

Фонд може реализовати средства кредита у мањем износу од износа одобреног одлуком Управног одбора Фонда, у случајевима када је гаранција пословне банке достављена на мањи износ од износа одобреног одлуком Управног одбора или када подносилац захтева, пре закључења уговора о кредиту, из оправданих разлога захтева мањи износ кредита.

XIII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Надзор над спровођењем одредаба овог програма врши министарство надлежно за послове привреде.

Фонд ће о спровођењу овог програма, извештавати министарство надлежно за послове привреде, док ће министарство привреде извештавати Владу.

Пријем захтева по кредитној линији са ЕИБ, и другим међународним организацијама, се врши док се средства планирана кредитном линијом не утроше. Фонд ће за потребе реализације средстава, како из кредитне линије са ЕИБ тако и из других извора финансирања, отворити посебне наменске рачуне у Министарству финансија.

О реализацији кредитних линија са ЕИБ и другим међународним организацијама, Фонд ће достављати извештаје министарству надлежном за послове привреде. Министарство надлежно за послове привреде ће извештај, ради информисања достављати Влади.

Фонд ће Министарству финансија, Управи за јавни дуг, достављати кварталне извештаје о реализацији и контроли спровођења кредитне линије са ЕИБ до исплате последњег кредита, који ће обухватати износ враћених средстава, преглед кредита у доцњи и предузете мере за наплату потраживања.

Фонд ће сва средства наплаћена по одобреним кредитима у вези са кредитном линијом са ЕИБ, враћати у буџет Републике Србије, у року од 30 дана од дана наплате. Наведени износ биће умањен за судске и адвокатске трошкове, настале у поступку принудне наплате потраживања и трошкове платног промета.

Фонд ће све потребне информације у вези са реализацијом овог програма објавити на интернет страници Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs.

О захтевима поднетим до дана ступања на снагу овог програма, одлучиваће се у складу са овим програмом, осим захтева за које је већ донет предлог одлуке Кредитног одбора Фонда и који ће се окончати применом програма који је био на снази у време подношења захтева.

Овај програм се, по добијању сагласности Владе, објављује у "Службеном гласнику Републике Србије" и на сајту Фонда, и ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Даном ступања на снагу овог програма престаје да важи Програм Фонда за развој Републике Србије ("Службени гласник РС", број 95/22).

Председник Управног одбора Фонда,
Слободан Цветковић, с.р.

Прилог 1.

Листа делатности у оквиру Програма Фонда за развој Републике Србије за подршку пословању и инвестиционим пројектима привредних субјеката

С	ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА
101100	Прерада и конзервисање меса и производа од меса
101200	Прерада и конзервисање живинског меса
103100	Прерада и конзервисање кромпира
103200	Производња сокова од воћа и поврћа
103900	Остала прерада и конзервисање воћа и поврћа
105000	Производња млечних производа
105100	Прерада млека и производња сирева
105200	Производња сладоледа
106000	Производња млинских производа, скроба и скробних производа
106100	Производња млинских производа
106200	Производња скроба и скробних производа
107000	Производња пекарских производа и тестенине
107100	Производња хлеба, свежег пецива и колача
107200	Производња двопека, кекса, трајног пецива и колача
107300	Производња макарона, резанаца и сличних производа од брашна
108200	Производња какаоа, чоколаде и кондиторских производа
108300	Прерада чаја и кафе
108400	Производња зачина и других додатака храни
108500	Производња готових јела
108600	Производња хомогенизованих хранљивих препарата и дијететске хране
108900	Производња осталих прехранбених производа
109100	Производња готове хране за домаће животиње
109200	Производња готове хране за кућне љубимце
110300	Производња јабуковаче и осталих воћних вина
110400	Производња осталих недестилованих ферментисаних пића
110500	Производња пива
110600	Производња слада
110700	Производња безалкохолних пића, минералне воде и остале флаширане воде
130000	Производња текстила

131000	Припрема и предење текстилних влакана
132000	Ткање текстила
133000	Дорада текстила
139000	Производња осталог текстила
139100	Производња плетених и кукичаних материјала
139200	Производња готових текстилних производа, осим одеће
139300	Производња тепиха и прекривача за под
139400	Производња ужади, канапа, плетеница и мрежа
139500	Производња нетканог текстила и предмета од нетканог текстила, осим одеће
139600	Производња осталог техничког и индустријског текстила
139900	Производња осталих текстилних предмета
140000	Производња одевних предмета
141000	Производња одеће, осим крзнене одеће
141100	Производња кожне одеће
141200	Производња радне одеће
141300	Производња остале одеће
141400	Производња доњег рубља
141900	Производња осталих одевних предмета и прибора
142000	Производња производа од крзна
143000	Производња плетене и кукичане одеће
143100	Производња плетених и кукичаних чарапа
143900	Производња остале плетене и кукичане одеће
151200	Производња путних и ручних торби и сл., сарачких производа и каишева
152000	Производња обуће
160000	Прерада дрвета и производи од дрвета и плуте, осим намештаја; производња производа од прућа и сламе
161000	Резање и обрада дрвета
162000	Производња производа од дрвета, плуте, прућа и сламе
162100	Производња фурнира и плоча од дрвета
162200	Производња паркета

162300	Производња остале грађевинске столарије и елемената
162400	Производња дрвене амбалаже
162900	Производња осталих производа од дрвета; производња производа од плуте, сламе и прућа
170000	Производња папира и производа од папира
171000	Производња целулозе, папира и картона
171100	Производња влакана целулозе
171200	Производња папира и картона
172000	Производња предмета од папира и картона
172100	Производња таласастог папира и картона и амбалаже од папира и картона
172200	Производња предмета од папира за личну употребу и употребу у домаћинству
172300	Производња канцеларијских предмета од папира
172400	Производња тапета
172900	Производња осталих производа од папира и картона
180000	Штампање и умножавање аудио и видеозаписа
181000	Штампање и штампарске услуге
181200	Остало штампање
181300	Услуге припреме за штампу и припреме за медије
181400	Књиговезачке и сродне услуге
222000	Производња производа од пластике
222100	Производња плоча, листова, цеви и профила од пластике
222200	Производња амбалаже од пластике
222300	Производња предмета од пластике за грађевинарство
222900	Производња осталих производа од пластике
234100	Производња керамичких предмета за домаћинство и украсних предмета
234200	Производња санитарних керамичких производа
234300	Производња изолатора и изолационог прибора од керамике
234400	Производња осталих техничких производа од керамике
234900	Производња осталих керамичких производа
236000	Производња производа од бетона, цемента и гипса
236100	Производња производа од бетона намењених за грађевинарство

236200	Производња производа од гипса намењених за грађевинарство
236300	Производња свежег бетона
236400	Производња малтера
236500	Производња производа од цемента с влакнима
236900	Производња осталих производа од бетона, гипса и цемента
237000	Сечење, обликовање и обрада камена
239000	Производња брусних и осталих неметалних минералних производа
239100	Производња брусних производа
239900	Производња осталих производа од неметалних минерала
251000	Производња металних конструкција
251100	Производња металних конструкција и делова конструкција
251200	Производња металних врата и прозора
252100	Производња котлова и радијатора за централно грејање
252900	Производња осталих металних цистерни, резервоара и контејнера
253000	Производња парних котлова, осим котлова за централно грејање
255000	Ковање, пресовање, штанцовање и ваљање метала; металургија праха
256000	Обрада и превлачење метала; машинска обрада метала
256100	Обрада и превлачење метала
256200	Машинска обрада метала
257000	Производња сечива, алата и металне робе опште намене
257100	Производња сечива
257200	Производња брава и окова
257300	Производња алата
259000	Производња осталих металних производа
259100	Производња челичних буради и сличне амбалаже
259200	Производња амбалаже од лаких метала
259300	Производња жичаних производа, ланаца и опруга
259400	Производња везних елемената и вијчаних машинских производа
259900	Производња осталих металних производа
260000	Производња рачунара, електронских и оптичких производа

261000	Производња електронских елемената и плоча
261100	Производња електронских компонената
261200	Производња штампаних електронских плоча
262000	Производња рачунара и периферне опреме
263000	Производња комуникационе опреме
264000	Производња електронских уређаја за широку потрошњу
265000	Производња мерних, истраживачких и навигационих инструмената и апарата; производња сатова
265100	Производња мерних, истраживачких и навигационих инструмената и апарата
265200	Производња сатова
266000	Производња опреме за зрачење, електромедицинске и електротерапеутске опреме
267000	Производња оптичких инструмената и фотографске опреме
268000	Производња магнетних и оптичких носилаца записа
270000	Производња електричне опреме
271000	Производња електромотора, генератора, трансформатора и опреме за дистрибуцију електричне енергије
271100	Производња електромотора, генератора и трансформатора
271200	Производња опреме за дистрибуцију електричне енергије и опреме за управљање електричном енергијом
272000	Производња батерија и акумулатора
273000	Производња жичане и кабловске опреме
273100	Производња каблова од оптичких влакана
273200	Производња осталих електронских и електричних проводника и каблова
273300	Производња опреме за повезивање жица и каблова
274000	Производња опреме за осветљење
275000	Производња апарата за домаћинство
275100	Производња електричних апарата за домаћинство
275200	Производња неелектричних апарата за домаћинство
279000	Производња остале електричне опреме
280000	Производња непоменутих машина и непоменуће опреме
281000	Производња машина опште намене
281100	Производња мотора и турбина, осим за летелице и моторна возила

281200	Производња хидрауличних погонских уређаја
281300	Производња осталих пумпи и компресора
281400	Производња осталих славина и вентила
281500	Производња лежајева, зупчаника и зупчастих погонских елемената
282000	Производња осталих машина опште намене
282100	Производња индустријских пећи и горионика
282200	Производња опреме за подизање и преношење
282300	Производња канцеларијских машина и опреме, осим рачунара и рачунарске опреме
282400	Производња ручних погонских апарата са механизмима
282500	Производња расхладне и вентилационе опреме, осим за домаћинство
282900	Производња осталих машина и апарата опште намене
283000	Производња машина за пољопривреду и шумарство
284000	Производња машина за обраду метала и алатних машина
284100	Производња машина за обраду метала
284900	Производња осталих алатних машина
289000	Производња осталих машина за специјалне намене
289100	Производња машина за металургију
289200	Производња машина за руднике, каменоломе и грађевинарство
289300	Производња машина за индустрију хране, пића и дувана
289400	Производња машина за индустрију текстила, одеће и коже
289500	Производња машина за индустрију папира и картон
289600	Производња машина за израду пластике и гуме
289900	Производња машина за остале специјалне намене
293100	Производња електричне и електронске опреме за моторна возила
293200	Производња осталих делова и додатне опреме за моторна возила
302000	Производња локомотива и шинских возила
309200	Производња бицикала и инвалидских колица
310000	Производња намештаја
310100	Производња намештаја за пословне и продајне просторе
310200	Производња кухињског намештаја

310300	Производња мадраца
310900	Производња осталог намештаја
320000	Остале прерађивачке делатности
321000	Производња накита, бижутерије и сличних предмета
321200	Производња накита и сродних предмета
321300	Производња имитације накита и сродних производа
322000	Производња музичких инструмената
323000	Производња спортске опреме
324000	Производња игара и играчака
325000	Производња медицинских и стоматолошких инструмената и материјала
329000	Остале прерађивачке делатности
329100	Производња метли и четки
329900	Производња осталих предмета
331100	Поправка металних производа
331200	Поправка машина
331300	Поправка електронске и оптичке опреме
331400	Поправка електричне опреме
331500	Поправка и одржавање бродова и чамаца
331700	Поправка и одржавање друге транспортне опреме
331900	Поправка остале опреме
332000	Монтажа индустријских машина и опреме
E	СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ; УПРАВЉАЊЕ ОТПАДНИМ ВОДАМА, КОНТРОЛИСАЊЕ ПРОЦЕСА УКЛАЊАЊА ОТПАДА И СЛИЧНЕ АКТИВНОСТИ
381100	Скупљање неопасног отпада
383100	Демонтажа олупина
383200	Поновна употреба разврстаних материјала
F	ГРАЂЕВИНАРСТВО
412000	Изградња стамбених и нестамбених зграда
412010	Градска инфраструктура
412011	Градска обнова

412012	Зграде јавне намене
412013	Изложбе, сајмови и конференције
412014	Становање
412020	Шеме урбаног развоја
412021	Разна инфраструктура
430000	Специјализовани грађевински радови
431000	Рушење објеката
431100	Рушење
431200	Припрема градилишта
431300	Испитивање терена бушењем и сондирањем
432000	Инсталациони радови у грађевинарству
432100	Постављање електричних инсталација
432200	Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система
432900	Остали инсталациони радови у грађевинарству
433000	Завршни грађевинско-занатски радови
433100	Малтерисање
433200	Уградња столарије
433300	Постављање подних и зидних облога
433400	Бојење и застакљивање
433900	Остали завршни радови
439000	Остали специфични грађевински радови
439100	Кровни радови
439900	Остали непоменути специфични грађевински радови
G	ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И ТРГОВИНА НА МАЛО; ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА
450000	Трговина на велико и трговина на мало и поправка моторних возила и мотоцикала
451000	Трговина моторним возилима
451100	Трговина аутомобилима и лаким моторним возилима
451900	Трговина осталим моторним возилима
452000	Одржавање и поправка моторних возила

453000	Трговина деловима и прибором за моторна возила
453100	Трговина на велико деловима и опремом за моторна возила
453200	Трговина на мало деловима и опремом за моторна возила
454000	Трговина мотоциклима, деловима и прибором, одржавање и поправка мотоцикала
461100	Посредовање у продаји пољопривредних сировина, животиња, текстилних сировина и полупроизвода
461300	Посредовање у продаји дрвне грађе и грађевинског материјала
461400	Посредовање у продаји машина, индустријске опреме, бродова и авиона
461500	Посредовање у продаји намештаја, предмета за домаћинство и металне робе
461600	Посредовање у продаји текстила, одеће, крзна, обуће и предмета од коже
461800	Специјализовано посредовање у продаји посебних производа
461900	Посредовање у продаји разноврсних производа
462200	Трговина на велико цвећем и садницама
462300	Трговина на велико животињама
462400	Трговина на велико сировом, недовршеном и довршеном кожом
463100	Трговина на велико воћем и поврћем
463200	Трговина на велико месом и производима од меса
463300	Трговина на велико млечним производима, јајима и јестивим уљима и мастима
463400	Трговина на велико пићима
463600	Трговина на велико шећером, чоколадом и слаткишима
463700	Трговина на велико кафом, чајевима, какаом и зачинима
463800	Трговина на велико осталом храном, укључујући рибу, љускаре и мекушце
464000	Трговина на велико предметима за домаћинство
464100	Трговина на велико текстилом
464200	Трговина на велико одећом и обућом
464300	Трговина на велико електричним апаратима за домаћинство
464400	Трговина на велико порцеланом, стакленом робом и средствима за чишћење
464500	Трговина на велико парфимеријским и козметичким производима
464600	Трговина на велико фармацеутским производима
464700	Трговина на велико намештајем, теписима и опремом за осветљење

464800	Трговина на велико сатовима и накитом
464900	Трговина на велико осталим производима за домаћинство
465000	Трговина на велико информационо-комуникационом опремом
465100	Трговина на велико рачунарима, рачунарском опремом и софтверима
465200	Трговина на велико електронским и телекомуникационим деловима и опремом
466000	Трговина на велико осталим машинама, опремом и прибором
466100	Трговина на велико пољопривредним машинама, опремом и прибором
466200	Трговина на велико алатним машинама
466300	Трговина на велико рударским и грађевинским машинама
466400	Трговина на велико машинама за текстилну индустрију и машинама за шивење и плетење
466500	Трговина на велико канцеларијским намештајем
466600	Трговина на велико осталим канцеларијским машинама и опремом
466900	Трговина на велико осталим машинама и опремом
467000	Остала специјализована трговина на велико
467100	Трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима и сличним производима
467200	Трговина на велико металима и металним рудама
467300	Трговина на велико дрветом, грађевинским материјалом и санитарном опремом
467400	Трговина на велико металном робом, инсталационим материјалима, опремом и прибором за грејање
467500	Трговина на велико хемијским производима
467600	Трговина на велико осталим полупроизводима
467700	Трговина на велико отпацама и остацима
469000	Неспецијализована трговина на велико
471000	Трговина на мало у неспецијализованим продавницама
471100	Трговина на мало у неспецијализованим продавницама, претежно храном, пићима и дуваном
471900	Остала трговина на мало у неспецијализованим продавницама
472100	Трговина на мало воћем и поврћем у специјализованим продавницама
472200	Трговина на мало месом и производима од меса у специјализованим продавницама
472300	Трговина на мало рибом, љускарима и мекушцима у специјализованим продавницама
472400	Трговина на мало хлебом, тестенином, колачима и слаткишима у специјализованим продавницама

472500	Трговина на мало пићима у специјализованим продавницама
472900	Остала трговина на мало храном у специјализованим продавницама
473000	Трговина на мало моторним горивима у специјализованим продавницама
474000	Трговина на мало информационо-комуникационом опремом у специјализованим продавницама
474100	Трговина на мало рачунарима, периферним јединицама и софтвером у специјализованим продавницама
474200	Трговина на мало телекомуникационом опремом у специјализованим продавницама
474300	Трговина на мало аудио и видео опремом у специјализованим продавницама
475000	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у специјализованим продавницама
475100	Трговина на мало текстилом у специјализованим продавницама
475200	Трговина на мало металном робом, бојама и стаклом у специјализованим продавницама
475300	Трговина на мало теписима, зидним и подним облогама у специјализованим продавницама
475400	Трговина на мало електричним апаратима за домаћинство у специјализованим продавницама
475900	Трговина на мало намештајем, опремом за осветљење и осталим предметима за домаћинство у специјализованим продавницама
476000	Трговина на мало предметима за културу и рекреацију у специјализованим продавницама
476100	Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама
476200	Трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом у специјализованим продавницама
476300	Трговина на мало музичким и видео-записима у специјализованим продавницама
476400	Трговина на мало спортском опремом у специјализованим продавницама
476500	Трговина на мало играма и играчкама у специјализованим продавницама
477000	Трговина на мало осталом робом у специјализованим продавницама
477100	Трговина на мало одећом у специјализованим продавницама
477200	Трговина на мало обућом и предметима од коже у специјализованим продавницама
477300	Трговина на мало фармацеутским производима у специјализованим продавницама - апотекама
477400	Трговина на мало медицинским и ортопедским помагалима у специјализованим продавницама
477500	Трговина на мало козметичким и тоалетним производима у специјализованим продавницама
477600	Трговина на мало цвећем, садницама, семењем, ђубривима, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама
477700	Трговина на мало сатовима и накитом у специјализованим продавницама
477800	Остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама

477900	Трговина на мало половном робом у продавницама
478000	Трговина на мало на тезгама и пијацама
478100	Трговина на мало храном, пићима и дуванским производима на тезгама и пијацама
478200	Трговина на мало текстилом, одећом и обућом на тезгама и пијацама
478900	Трговина на мало осталом робом на тезгама и пијацама
479000	Трговина на мало ван продавница, тезги и пијаца
479100	Трговина на мало посредством поште или преко интернета
479900	Остала трговина на мало изван продавница, тезги и пијаца
Н	САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ
491000	Железнички превоз путника, даљински и регионални
492000	Железнички превоз терета
493000	Остали копнени превоз путника
493100	Градски и приградски копнени превоз путника
493200	Такси превоз
493900	Остали превоз путника у копненом саобраћају
494000	Друмски превоз терета и услуге пресељења
494100	Друмски превоз терета
494200	Услуге пресељења
495014	Цевоводи за слану воду
501000	Поморски и приобални превоз путника
502000	Поморски и приобални превоз терета
503000	Превоз путника унутрашњим пловним путевима
504000	Превоз терета унутрашњим пловним путевима
521000	Складиштење
522110	Конвенционалне железнице
522111	Конвенционалне железнице: пруга, сигнализација, зграде
522112	Конвенционалне железнице: шинска возила и локомотиве
522113	Конвенционалне железнице: комбинована железничка инфраструктура и шинска возила
522120	Брзе железнице
522121	Брзе железнице: пруга, сигнализација, зграде

522122	Брзе железнице: шинска возила и локомотиве
522123	Брзе железнице: комбинована железничка инфраструктура и шинска возила
522130	Градски превоз путника
522131	Градске железнице
522132	Конвенционалне подземне линије
522133	Лаки железнички системи
522134	Трамвајске пруге
522136	Градске путне мреже
522137	Интермодалне станице: путници
522150	Интермодални центри, терминали за руковање
522151	Интермодални центри
522152	Унимодални дистрибуциони центри
522170	Паркиралишта
522180	Остали облици превоза
522190	Разна саобраћајна инфраструктура (није дељива)
522230	Аквизиција речних флота, баржи
522900	Остале пратеће делатности у саобраћају
530000	Поштанске и курирске делатности
531000	Поштанске делатности под обавезом универзалне услуге
532000	Остале поштанске и курирске активности
I	УСЛУГЕ СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ
550000	Смештај
551000	Хотели и сличан смештај
552000	Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак
553000	Делатност кампова, ауто-кампова и кампова за туристичке приколице
559000	Остали смештај
560000	Делатност припремања и послуживања хране и пића
561000	Делатности ресторана и покретних угоститељских објекта
562000	Кетеринг и остале услуге припремања и послуживања хране
562100	Кетеринг

562900	Остале услуге припремања и послуживања хране
563000	Услуге припремања и послуживања пића
J	ИНФОРМИСАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ
580000	Издавачке делатности
581000	Издавање књига, часописа и друге издавачке делатности
581100	Издавање књига
581200	Издавање именика и адресара
581900	Остала издавачка делатност
582000	Издавање софтвера
582100	Издавање рачунарских игара
582900	Издавање осталих софтвера
591200	Делатности које следе након фазе снимања у производњи кинематографских дела и телевизијског програма
591400	Делатност приказивања кинематографских дела
592000	Снимање и издавање звучних записа и музике
613000	Сателитске телекомуникације
619000	Остале телекомуникационе делатности
620000	Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности
620100	Рачунарско програмирање
620200	Консултантске делатности у области информационе технологије
620300	Управљање рачунарском опремом
620900	Остале услуге информационе технологије
631000	Обрада података, хостинг и сродне активности; web портали
631100	Обрада података, хостинг и сродне активности
639000	Остале информационе услужне делатности
639900	Остале информационе услужне делатности
M	СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ, ИНОВАЦИОНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ
690000	Правни и рачуноводствени послови
691000	Правни послови
692000	Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови; пореско саветовање

702200	Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем
710000	Архитектонске и инжењерске делатности; инжењерско испитивање и анализе
711000	Архитектонске и инжењерске делатности и техничко саветовање
711100	Архитектонска делатност
711200	Инжењерске делатности и техничко саветовање
712000	Техничко испитивање и анализе
720000	Научно истраживање и развој
721000	Истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама
721100	Истраживање и експериментални развој у биотехнологији
721900	Истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама
722000	Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама
740000	Остале стручне, научне и техничке делатности
741000	Специјализоване дизајнерске делатности
742000	Фотографске услуге
743000	Превођење и услуге тумача
749000	Остале стручне, научне и техничке делатности
750000	Ветеринарске делатности
N	АДМИНИСТРАТИВНЕ И ПОМОЋНЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ
770000	Изнајмљивање и лизинг
771000	Изнајмљивање и лизинг моторних возила
771100	Изнајмљивање и лизинг аутомобила и лаких моторних возила
771200	Изнајмљивање и лизинг камиона
772000	Изнајмљивање и лизинг предмета за личну употребу и употребу у домаћинству
772100	Изнајмљивање и лизинг опреме за рекреацију и спорт
772200	Изнајмљивање видео-касета и компакт дискова
772900	Изнајмљивање и лизинг осталих предмета за личну употребу и употребу у домаћинству
773000	Изнајмљивање и лизинг машина, опреме и материјалних добара
773100	Изнајмљивање и лизинг пољопривредних машина и опреме
773200	Изнајмљивање и лизинг машина и опреме за грађевинарство
773300	Изнајмљивање и лизинг канцеларијских машина и канцеларијске опреме (укључујући рачунаре)

773400	Изнајмљивање и лизинг опреме за водени транспорт
773500	Изнајмљивање и лизинг опреме за ваздушни транспорт
773900	Изнајмљивање и лизинг осталих машина, опреме и материјалних добара
774000	Лизинг интелектуалне својине и сличних производа, ауторских дела и предмета сродних права
790000	Делатност путничких агенција, тур-оператора, услуге резервације и пратеће активности
791000	Делатност путничких агенција и тур-оператора
791100	Делатност путничких агенција
791200	Делатност тур-оператора
799000	Остале услуге резервације и делатности повезане с њима
800000	Заштитне и истражне делатности
801000	Делатност приватног обезбеђења
802000	Услуге система обезбеђења
803000	Истражне делатности
810000	Услуге одржавања објеката и околине
811000	Услуге одржавања објеката
812000	Услуге чишћења
812100	Услуге редовног чишћења зграда
812200	Услуге осталог чишћења зграда и индустријског чишћења
812900	Услуге осталог чишћења
813000	Услуге уређења и одржавања околине
822000	Делатност позивних центара
823000	Организовање састанака и сајмова
829200	Услуге паковања
Р	ОБРАЗОВАЊЕ
850000	Образовање
851000	Предшколско образовање
852000	Основно образовање
853000	Средње образовање
853100	Средње опште образовање
853200	Средње стручно образовање

854000	Високо образовање
854100	Образовање после средњег које није високо
854200	Високо образовање
855000	Остало образовање
855100	Спортско и рекреативно образовање
855200	Уметничко образовање
855300	Делатност школа за возаче
855900	Остало образовање
856000	Помоћне образовне делатности
Q	ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
860000	Здравствене делатности
861000	Делатност болница
862000	Медицинска и стоматолошка пракса
862100	Општа медицинска пракса
862200	Специјалистичка медицинска пракса
862300	Стоматолошка пракса
869000	Остала здравствена заштита
871000	Делатности смештајних установа с медицинском негом
873000	Рад установа за стара лица и лица с посебним потребама
879000	Остали облици социјалне заштите са смештајем
880000	Социјална заштита без смештаја
881000	Социјална заштита без смештаја за стара лица и лица с посебним потребама
889000	Остала социјална заштита без смештаја
889100	Делатност дневне бриге о деци
889900	Остала непоменута социјална заштита без смештаја
R	УМЕТНОСТ; ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА
900200	Друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности
900300	Уметничко стваралаштво
900400	Рад уметничких установа
910000	Делатност библиотека, архива, музеја, галерија и збирки и остале културне делатности

910100	Делатности библиотека и архива
910200	Делатност музеја галерија и збирки
910300	Заштита и одржавање непокретних културних добара, културно-историјских локација, зграда и сличних туристичких споменика
910400	Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности
932100	Делатност забавних и тематских паркова
S	ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ
950000	Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству
951000	Поправка рачунара и комуникационе опреме
951100	Поправка рачунара и периферне опреме
951200	Поправка комуникационе опреме
952000	Поправка предмета за личну употребу и употребу у домаћинству
952100	Поправка електронских апарата за широку употребу
952200	Поправка апарата за домаћинство и кућне и баштенске опреме
952300	Поправка обуће и предмета од коже
952400	Одржавање и поправка намештаја
952500	Поправка сатова и накита
952900	Поправка осталих личних предмета и предмета за домаћинство
960100	Прање и хемијско чишћење текстилних и крзнених производа
960200	Делатност фризерских и козметичких салона
960300	Погребне и сродне делатности